

Streszczenie

Europejski Fundusz Społeczny w aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy w województwie lubelskim

Celem głównym pracy była analiza skuteczności wydatkowania środków europejskich przeznaczonych na aktywizację zawodową w województwie lubelskim w latach 2004-2018. Na potrzeby niniejszej pracy zostały sformułowane hipotezy, które zostały poddane weryfikacji: wsparcie współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) stanowi szczególnie rodzaj interwencji w ramach polityki społecznej i z tego też powodu jego skuteczność jest większa niż innych metod aktywizacji zawodowej; wydatkowanie środków EFS przyczynia się nie tylko do spadku bezrobocia i podnoszenia kompetencji zawodowych, ale także do spadku ubóstwa, poprawy stopy życiowej oraz nadrobienia zapóźnień cywilizacyjnych województwa lubelskiego; wdrażanie projektów Europejskiego Funduszu Społecznego dzięki korzystaniu z doświadczeń i dobrych praktyk zakończonych wcześniej programów przynosi coraz większą skuteczność; udział w projektach skierowanych na aktywizację zawodową znacząco podnosi kompetencje i pozycję na rynku pracy beneficjentów ostatecznych.

W pierwszym rozdziale scharakteryzowano pojęcie aktywizacji zawodowej w kontekście zagadnień polityki społecznej i bezrobocia. Zbadano system aktywizacji zawodowej w Polsce oraz politykę Unii Europejskiej w tym zakresie, ze szczególnym uwzględnieniem roli Europejskiego Funduszu Społecznego. Drugi, trzeci i czwarty rozdział poświęcono trzem kolejnym perspektywom finansowym, którymi objęta była Polska w latach 2004-2018. Każdorazowo odniesiono się do uwarunkowań społeczno-ekonomicznych województwa lubelskiego i jego specyfiki na tle Polski, założeń polityki spójności Unii Europejskiej, w szczególności programów współfinansowanych z EFS, systemu wdrażania EFS w Polsce oraz rezultatów wydatkowania przyznanych w danym okresie środków. W piątym rozdziale zbadano jakość i skuteczność świadczonego w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego wsparcia w postaci działań skierowanych na aktywizację zawodową osób pozostających bez zatrudnienia. Badanie to zrealizowano poprzez analizę 216 kwestionariuszy ankiet przeprowadzonych w latach 2015-2018 w ramach 98 kontroli projektów współfinansowanych z EFS.

W pracy wykorzystano metody badawcze ilościowe, metodę instytucjonalno-prawną oraz metodę historyczną. Głównymi technikami badawczymi były analiza dokumentów, literatury, raportów, wskaźników oraz kwestionariuszy ankiet.

Wnioski z pracy posłużyły sformułowaniu rekomendacji dotyczących wydatkowania przez Polskę i województwo lubelskie środków z Europejskiego Funduszu Społecznego. Rekomendacje te dotyczą także ewentualnych przyszłych przedsięwzięć z zakresu aktywizacji zawodowej, finansowanych spoza środków europejskich.

Słowa kluczowe: aktywizacja zawodowa, polityka społeczna, bezrobocie, polityka spójności, Europejski Fundusz Społeczny.

Summary

European Social Fund in employment activation of people who are out of work in the Lublin Voivodeship

The main goal of the dissertation was to analyse the effectiveness of spending European funds allocated for employment activation in the Lublin Voivodeship in 2004-2018. For the purpose of this dissertation hypotheses have been formulated and verified: actions co-financed from by European Social Fund (ESF) is a special type of intervention within the social policy and for this reason its effectiveness is better than other methods of employment activation; spending of ESF resources contributes not only to reduction of unemployment and increase of professional competences, but also to a decrease poverty, improvement in the standard of living and reduction of the civilization backwardness of the Lublin Voivodeship; implementation of European Social Fund projects because of using experience and good practices of previously completed programs causes more and more effectiveness; the participation in projects of employment activation significantly increases the competences and position on the labour market participants.

The first chapter describes the concept of employment activation in the context of social policy and unemployment. The system of employment activation in Poland and the European Union's policy were examined, with particular emphasis on the role of the European Social Fund. The second, third and fourth chapters are dedicated for three financial perspectives, in which Poland got involved in the years 2004-2018. In each of this chapters there is described socio-economic conditions of the Lublin Voivodeship and its specificity against Poland, the assumptions of the European Union's cohesion policy, in particular programs co-financed by the ESF, the ESF implementation system in Poland and the results of spending the funds allocated at each financial perspective. The fifth chapter examines the quality and effectiveness of employment activation of people who are out of work which is co-financed by European Social Fund. This study was executed by analysing 216 questionnaires for surveys which were filled during the years 2015-2018 within 98 audits of projects co-financed from the ESF.

In the dissertation there were used quantitative research methods, institutional and legal method and historical method. The main research techniques were the analysis of documents, literature, reports, indicators and questionnaires.

The conclusions from the dissertation were used to formulate recommendations regarding the spending of funds from the European Social Fund by Poland and Lublin Voivodeship. These recommendations also may be applied to future projects of employment activation, financed by other funds than ESF.

Key words: employment activation, social policy, unemployment, cohesion policy, European Social Fund.